

KriptoTurko, elektronik para birimleri ile tanışırken

Doç.Dr.Saim Kayadibi

19 Ekim 2017, 00:01

İnsanın hızla elektronik araçların etkisinde yaşamını şekillendirmeye başlamasıyla birlikte değişim aracı olan “para” da bu minvalde yerini almaya devam ediyor. Yaşamın vazgeçilmez iktisadi aracı olan altın, gümüş gibi para birimleri yerini zamanla kağıt paraya bırakmış, şimdi de elektronik para aşamasına gelmiş bulunuyor.

Her şeyimizin elektronikleştiği günümüzde değişim aracı olan paranın da elektronikleşmesi acaba nereye kadar kabul görecektir?

Dostlarımızın, sevdiklerimizin, hayatı paylaşmak zorunda olduklarımızın elektronik aygıtlarla sınırlı dünyada zombileştiğini görmek ürkütücü olsa da, paranın elektronikleşmesi pek de o kadar ürkütücü olmadığı düşünülebilir. Kimine göre haklıdır, kimine göre değil.

Nasıl olsa, çağın ihtiyaçları gereği bankamatiklerle, internet ile banka hesaplarımızdaki rakamların azalıp, artmasıyla biraz olsun bu iktisadi sisteme alışmaya zorlandık. Pek de yadırgamadık doğrusu. Hangimizin cebinde banka kartı yok ki? Parası olmayanlara bile bedava kredi kartları dağıtılarak bu sisteme dolaylı

olarak alıştırıldık. Paramız olmadan harcamasını öğrendik, kazanmadan kredi kartlarımız dolduruldu ve farkına varmadan borç üstüne borçlandırıldık. Toplum istese de bu rakamların tutsağından kendisini kurtaramıyor, bu tutsaklıktan kurtaracak irade gücü artık yüreklerimizde yok...

Bir bakıma dünyanın çıkmaz sokaklarında bir çıkış yolu arayan zavallı insanları kredi kartlarıyla, hesaplarında beliren rakamlarla bu elektronik para sistemine yavaştan yavaştan alıştırıldılar.

Rakamlarla kendini kabul ettiren iktisadi sistemin belki de zirve noktasına son zamanlarda değişim aracı olarak kendine yer bulmaya başlayan ve toplumları kendine şimdiden tutsak almaya başlayan Bitcoin gibi Kripto Para birimleri piyasada boy göstermeye başladılar.

Biraz internette araştırma yaptığımız zaman göreceğiz ki her ne kadar bu kripto para birimlerinin kullanımı elektronik paradan daha farklı gibi görünse de aynı küresel hegemonyanın hizmetinde olacağından kuşkumuz yok...

Yeni bir para birimi ile tanışıyor insanlık. Bir bakıma yeni sınavlar bekliyor insanı. Popüler kültürün insan hayatını sarmaladığı gibi yeni para sistemi olan Kripto para birimleri de sarmalamaya şimdiden başladı. Dini hassasiyeti olanlar meseleyi entellektüel ortamlara taşıyıp, ilmi toplantılar düzenliyorlar. Bunlar çok güzel. Her şeyi çağın ihtiyacı diye maslahat düzeyine indirgeyip ucuz fetva vermekten tereddüt göstermeyenler olsa da meselenin enine boyuna düşünölüp her açıdan değerlendirilmesine ihtiyaç duyanlar da yok değil. Bu açıdan elimizdeki verilere bakarak bu kriptoların caiz olmadığı görüşündeyim.

Bu Kripto para birimlerinin ilki Bitcoin ilk defa 2008 yılında Satoshi Nakamoto adlı biri tarafından geliştirildi. Herhangi bir nakit para karşılığı söz konusu değil. Tamamen elektronik ortamda, rakamların oynadığı bir değişim aracı. Kullanılışı ve nasıl değer kazandığının hikayesi uzun, merak edenler internetten öğrenebilirler...

Değişim aracı olmalarından dolayı bu kripto paralar Dolar yada Türk Lirası gibi satın alınabilir, satılabilir ve diğer para birimleriyle takas edilebilirler. Fakat işin ilginç yanı ise yüksek seviyede gizlilik esas olduğundan paranın kontrol edilememesi söz konusu. Böyle olunca kara para aklama, silah kaçakçılığı, terör olaylarıyla ilişkilendirme gibi işler için birebir işlem gücüne sahip. Bu para biriminin özünde rakamlar ve kodlamalar hakim olduğundan parayı kime transfer ettiğiniz ve kimden para akışı sağlandığı hakkında hiçbir bilgiye sahip olunamıyor. Devlet kontrolünün olmaması da bir başka handikap.

Gerçi bu paranın tamamen uygulanması mümkün değil. Zaten uzun süreli bir proje olarak ortaya atılmış. Ancak 22. Asrın ortalarına doğru tamamlanması öngörülüyor. Yine de şimdiden bir çok ülkede bu kripto

para birimleri kullanılmaya başlandı. Daha üç gün önce Rusya kendi “CryptoRuble” elektronik parasını piyasaya süreceğini duyurdu.

Henüz Türkiye’de şu anda bu tür para birimlerini kabul eden çok az sayıda insan ve kurum bulunsa da dünyada hızla popüleritesi artmaya devam ediyor. Mesela bugünün değerine göre 1 bitcoin tam 5369 Amerikan Doları...

Belki Türkiye kendi elektronik parası “KriptoTurko” ile piyasaları yakında şaşkına çevirebilir...

<http://milatgazetesi.com/kriptoturko-elektronik-para-birimleri-ile-tanisirken-makale,122503.html>